

Vrijdag 13 juni

Het zijn de vijf mooiste vrouwen die ik ooit heb gezien. Het heeft niets te maken met de belichting of met hoeveel tijd ze in de visagie hebben gezeten. Het komt door hun oprechte glimlach. De ventilator staat aan, de muziek staat hard en de foto-editor doet *Oeoe* als ze de beelden op mijn laptop ziet verschijnen. Ik weet zo wel dat het spectaculaire foto's zijn. Dat voel ik elke keer dat ik afdruk.

Ik stort later wel in, als ik alleen ben in mijn lege appartement, maar nu ben ik helemaal in mijn element. Als ik achter de camera sta, kan ik een plagerige grijns of een iets geheven kin tevoorschijn toveren. Ik ben de baas. Dat is een van de redenen waarom ik de afgelopen tijd zoveel heb gewerkt. Ik heb dit gevoel echt nodig. Een gesmeerd lopende set geeft mij een kick.

De jongste vrouw is in de twintig, de oudste in de zeventig, en ze zijn geen van allen professioneel fotomodel. Het heeft even geduurd voor ik, na aankomst in mijn studio, hun vertrouwen had gewonnen. Als iemand begrijpt hoe zenuwslopend het kan zijn om je te laten fotograferen, ben ik het wel. Nu dansen de vrouwen en poseren in badkleding zonder ook maar een spootje gêne. Ze to-

nen hun zwangerschapsstrepen, hun rimpels en hun cellulitis als emblemen van hun leven, die steeds met gepaste eerbied in beeld worden gebracht.

‘Het wordt nog een hele klus om hier een keuze uit te maken,’ zegt Willa, de foto-editor, zodra de shoot ten einde is. We staan vlak naast elkaar door de foto’s op mijn computer te scrollen. De beste komen in *Swish*, een weekblad over style, dat dit voorjaar voor het eerst is verschenen. ‘Er zitten zo veel fantastische shots bij, Alice.’

‘Dat doet me deugd,’ zeg ik met een stralende glimlach. Ik heb nog nooit eerder met Willa gewerkt, en ik wil indruk op haar maken. *Swish* wordt samen met de grootste krant verspreid, en de vrienden die ik van mijn werk ken, hebben het over niets anders. Dit is mijn eerste opdracht voor het blad, en ik wil dat het een succes wordt. Opdrachten voor tijdschriften betalen niet erg goed, maar ik kan daarin wel veel creatiever te werk gaan dan voor mijn commerciële opdrachtgevers – en die opdrachten zijn ook steeds dunner gezaaid.

Ik blijf hangen bij een foto van Monica, een jonge moeder, en degene die van de hele groep het zenuwachtigst was. Ze gooit haar hoofd in haar nek en steekt haar armen uit. Het is een moment van pure vreugde.

‘We willen het over twee weken van je hebben,’ zegt Willa.

‘Komt goed.’ Aan deze foto’s hoeft niet veel te gebeuren. De opdracht luidde ‘verfrissend echte’ badmodeshoot, met ‘gewone mensen’ als model. Dat was een van de redenen waarom ik het een leuke opdracht vond: geen agressief gefotoshop. ‘Ik werk alleen de losse haren en de vlekjes weg. Dat is zo gebeurd.’

‘Nou, misschien moet je wel iets meer doen.’ Willa gaat zachter praten. ‘Het moet wel realistisch blijven, maar laten we zeggen dat die putjes en bultjes meer de “suggestie” van cellulitis moeten wekken. Dat gaat jou vast wel lukken.’

Mijn glimlach besterft. Ik heb genoeg eufemismen voor het digitaal veranderen van het vrouwenlichaam verzameld om een heel

woordenboek mee te vullen. Mij is wel gevraagd om een vrouw er flatteuzer, appetijtelijker, aansprekender, verleidelijker, aantrekkelijker en ronduit neukbaarder uit te laten zien. Maar mij is nog nooit gevraagd om de ‘suggestie’ van cellulitis te wekken.

‘Ik dacht dat het “verfrissend” echt moest worden,’ zeg ik rustig, alsof ik niet op het punt sta om mijn camera tegen de muur te smijten.

‘Ja, echt, absoluut,’ gaat Willa verder. ‘Het is fantastisch dat we verschillende lichaamsvormen kunnen laten zien, maar laten we het gewoon even een beetje straktrekken.’

Ik knipper niet eens met mijn ogen, achter mijn bril met schildpadmontuur. Vanbuiten ben ik het toonbeeld van een kreukvrije professional. Ik heb mijn roodbruine krullen in een sluike staart gedwongen. Ik heb me minimaal, maar wel effectief opgemaakt. Er is nog geen scherfje van mijn dieprode nagellak af. Maar onder dat uiterlijk stort ik in.

Het is niet de eerste keer dat mij is gevraagd om iets te doen waar ik het niet mee eens ben. Als freelancefotograaf moet ik wel eens zwichten, een compromis sluiten, en mijn overtuiging of visie terzijde schuiven om een opdrachtgever het naar de zin te maken. Het punt is alleen dat het vaker gebeurt dan me in deze fase van mijn carrière lief is.

‘Het is aan jou,’ zeg ik moedeloos tegen Willa. ‘Het is jouw blad.’

Ik ben geen strijdlustig type, maar al was ik dat wel, ik ben nu te moe om met haar in discussie te gaan. Het vraagt veel energie om de hele dag áán te staan, en ik sta inmiddels al zo lang aan dat ik vermoed dat de knop kapot is.

En ik ben niet de enige die dat is opgevallen. Afgelopen week heb ik koffiedronken met Elyse, mijn geweldige docent die daarna mijn mentor en inmiddels mijn vriendin is geworden, en zij vond me er afgepeigerd uitzien. De nacht ervoor had ik die droom weer gehad – de droom waarin ik achterna word gezeten – en ik was nog dodelijker vermoeid dan anders.

‘Je bent heel goed in iemands innerlijke licht vastleggen,’ had ze gezegd. ‘Maar ik ben bang dat je je eigen licht kwijt bent. Zorg dat je dat terugkrijgt, Alice. Ik wil je zien shinen.’ Elyse zei dat ik het wat rustiger aan moest doen.

Het was nog nooit eerder gebeurd, maar nu sloeg ik haar advies in de wind. Het afgelopen halfjaar heeft mijn werk me op de been gehouden. Althans, dat dacht ik. Maar zodra Willa weg is, slaat de uitputting toe. Ik ga op de studiovloer zitten en wrijf met mijn vingertoppen over mijn slapen. Ik heb al die opdrachten alleen maar aangenomen om bezig te blijven, maar deze opdracht had ik gedaan omdat het me leuk leek. Met een averechtse uitwerking.

Een avondje vrij, dát heb ik nodig. Eén avond waarop ik niet met mijn laptop kleuren zit te corrigeren tot mijn ogen ervan branden. Een paar uur waarin ik kan doen alsof deadlines niet bestaan, waarin ik de groepstentoonstelling in augustus kan vergeten en ook de bezorgde blik die ik over Elyses gezicht had zien schieten toen ze me zag. Ik heb behoefte aan een avond waarop ik honderd procent zeker níét aan Trevor zal denken, en dat is vanavond. Ik ga uit met mijn grote zus.

Op een gegeven moment sta ik dan toch op. Net als ik afsluit, trilt mijn telefoon, en heb ik een hele reeks appjes. Nog voor ik gekeken heb, weet ik al dat ze van haar zijn. Heather appt bijna uitsluitend in meervoud.

TREK JE FEESTSCHOENEN AAN! Ik heb net een tafel bij Jaybird gescoord.

Wacht, heb je eigenlijk wel feest schoenen?

Ik koop onderweg naar jou wel een paar voor je.

Ik ben bezig een antwoord te typen als er nog een appje binnenkomt. Maar deze keer is dat niet van mijn zus.

Zondag 15 juni

Het is een appje van mijn vader, in de groepsapp van de familie Everly.

Nan ligt in de ambulance.

Mijn oma, Nanette Everly – door iedereen Nan genoemd – is altijd mijn grootste fan geweest. Toen ik een peuter was, ontdekte ze al dat ik een creatief talent had, en dat heeft ze gevoeld, alsof ik een van haar pioenrozen was. Toen ik zes was, nam ze me mee naar het museum van Ontario, om me daar tekenles te geven. We zaten tussen de beelden van Henry Moore, met een tekenblok op schoot, en experimenteerden met schaduwen, vormen en lijnen. Toen ik elf was, leerde ze me op de naaimachine werken. Op de middelbare school kreeg ik van haar mijn eerste camera. Ze geeft iedereen het gevoel dat hij gezien wordt, en daarin heb ik altijd geprobeerd haar na te doen. Nan is praktischer dan een wegenkaart en heeft er een handje van om van een slechte situatie altijd nog iets te maken. Ik houd van haar, maar bewonder haar ook enorm.

Dus als ze tijdens de dansles valt en haar heup breekt, ga ik niet

uit met mijn zus, maar blijf ik in het Sunnybrook-ziekenhuis slapen. Nan wordt met spoed geopereerd, en ik veeg mijn agenda leeg, zodat ik haar kan helpen bij haar herstel. Ik kom daar het meest voor in aanmerking. Mijn vader bevindt zich midden in een juryselectie, en Heather heeft nóg minder tijd. Zij is ook advocaat, net als mijn vader, én ze is alleenstaande moeder. Onze jongere zussen, de tweeling Luca en Lavinia, zijn... nou ja, die zijn Luca en Lavinia. Ik houd zielsveel van ze, maar ze zijn vierentwintig en nemen hun rol als de benjamins van de familie nog steeds heel serieus.

De ochtend waarop ze uit het ziekenhuis wordt ontslagen, komt Heather mee om haar naar huis te brengen.

‘Jullie hebben wel wat anders te doen dan voor mij zorgen,’ zegt Nan als we haar met haar nieuwe rollator naar binnen begeleiden. Voor een tachtigjarige die zesendertig uur geleden is geopereerd, ziet ze er goed uit. Ze laat één keer per week haar korte grijze haar doen, ze is altijd mooi gekleed, en ze is actief gebleven. Ze heeft een onberispelijke houding. Altijd als ik bij haar ben, merk ik dat ik mijn schouders naar achteren trek, zelfs nu.

‘Nu even niet,’ zegt Heather. ‘Maar ik moet vanmiddag wel naar de rechtbank.’

‘Ik sta daarentegen geheel tot je beschikking,’ vertel ik.

Nan fronst haar voorhoofd. ‘Ik wil niet dat jij hier met mij opgescheept zit, Alice. Je moet je eigen leven leiden.’

‘Welk leven?’ mompelt Heather zacht.

‘Ik blijf met alle plezier bij je,’ zeg ik, zonder acht te slaan op mijn zus. ‘Je weet dat ik dit een heerlijk huis vind.’

Nan woont in Leaside, een lommerrijke buurt in het centrum van Toronto. In de eerste hectische jaren na de geboorte van de tweeling logeerden Heather en ik in het weekend vaker bij opa en oma dan dat we in ons eigen bed sliepen. We woonden een paar straten verderop, maar dit huis vond ik het fijnst. De volle pioenen langs het pad. De zelfgemaakte gordijnen met paisleymotief voor de glas-in-loodramen. De deurbel die rinkelt alsof hij een pas-

getrouwd echtpaar aankondigt. Je hoort het donderende gerinkel in elke hoek van het negentiende-eeuwse pand van rode baksteen, maar in mijn oren is dat het geluid van rust en kalmte. Geen krijssende baby's, geen moeder wie alles te veel is, een eigen slaapkamer.

‘De trap kom ik zelf wel op,’ zegt Nan vinnig als Heather haar bij de elleboog vastpakt.

Het is niks voor Nan om kribbig te doen, maar ik snap het wel. Ze woont al sinds de dood van mijn opa, twintig jaar geleden, alleen, en ze beschermt haar onafhankelijkheid als een leeuwin. Bovendien zou ze volgende week voor een cruise naar Alaska vertrekken. Als ik in haar schoenen stond, zou ik ook prikkelbaar zijn.

‘Arme Nan,’ fluister ik als ze haar rollator over de drempel loodst.

Heather schudt haar hoofd. ‘Arme Alice.’

‘We redden ons wel.’

Na een nacht goed slapen is Nan vast weer haar opgewekte optimistische zelf.

Maar er gaan drie dagen voorbij en Nan wordt alleen maar nog chagrijniger. Ik heb haar nog nooit zo somber gezien. Op de ochtend dat de cruise zonder haar vertrekt, is haar stilte net zo onheilspellend als de wolken die de hemel in het westen doen betrekken. Ze is niet eens aan de kruiswoordpuzzel begonnen. Terwijl de regen tegen de ramen striemt, kijk ik even naar haar. Nan houdt wel van een flinke ‘verkwikkende’ storm, maar nu is er op haar gezicht geen sprankje belangstelling te bekennen. Ik schrik ervan hoe oud ze eruitziet. Dat overvalt me soms – dat haar haar wit is, en niet meer grijs. Maar dan denk ik opeens aan de pioenen.

Ik ren in mijn pyjama en met een schaar naar buiten, maar de bloemen zijn al omgebogen, en tientallen roze en witte kopjes kussen de turfaarde, waterdruppels blijven aan hun gekrulde bladeren plakken. Onder normale omstandigheden zou Nan voordat de eerste druppels vallen al in haar kamerjas buiten staan – ze heeft de bloemen liever in een vaas dan dat ze ze zo moet zien hangen. Ik knip ze snel af, maar als ik met mijn armen vol geurige bloemen

het huis binnen loop, met mijn natte haar tegen mijn wangen geplakt, kijkt ze me uitdrukingsloos aan en zegt: 'Ik wist niet dat het regende.'

Dit kan zo niet langer.

Als Nan na de lunch een dutje gaat doen, ga ik op dezelfde plek zitten waar ik vroeger als kind altijd zat: bovenaan de trap, waar ik naar de muur met familiefoto's tegenover de trapleuning ga zitten kijken. Het eerste stapje van mijn nichtje. Het eindexamenetentje van Luca en Lavinia. Nan en opa in het huisje van hun beste vrienden in Barry's Bay. Vroeger gingen ze daar elk jaar naartoe, naar John en Joyce. Het is Nans lievelingsplekje. Ik heb maar twee maanden aan het meer doorgebracht, maar het heeft ook op mij zijn stempel gedrukt.

Die zomer werd ik zeventien. Voor mijn verjaardag kreeg ik van Nan een fototoestel – een heel goede spiegelreflexcamera. Ik maakte de ene foto na de andere, leerde het mezelf en probeerde er beter in te worden. Ik plakte de beste foto's in een album, dat ik op onze laatste dag in het huisje aan Nan gaf. Ik vind dat album nu in de kast in het souterrain, en ik ga in kleermakerszit op het rode tapijt zitten.

Nog voor ik het heb opengeslagen, komen de herinneringen terug. Mijn eerste keer alleen van huis. De eerste keer dat ik vrijheid ervoer. Twee maanden lang bij het wakker worden de zon tegen het meer zien weerkaatsen en over het plafond zien rimpelen. Van de steiger af duiken en dan zo lang mogelijk onder water blijven zwemmen. Barbecues op de veranda. Voortdurend nat haar. Knutselprojecten in het botenhuis. Rode reddingsvesten. Kano-tochtjes. Picknicken op het eiland. De Harlequin-boekjes die ik uit Joyce' kast pikte. Zonnebrandcrème met kokos en schijven watermeloen en de badstoffen jurk die ik over mijn badpak heen aantrok. De kinderen aan de overkant van de baai. En hun gele speedboot.

Ik blader door foto's van kusten en boomtoppen, veldbloemen en rotsen, de tweeling, hun hoofden deinend in het water, bijna niet te herkennen. Er is één foto bij van mezelf, waarop ik met drijfmat haar in de spiegel van mijn slaapkamer kijk. Dat vond ik een hele vondst: Alice achter de spiegel.

Op de meeste foto's staat Nan. Mijn eerste muze. Nan die in een hangmat ligt te lezen, met aan weerskanten de tweeling. Nan die een scheur in de korte broek van Lavinia repareert, met haar bril op het puntje van haar neus. Nan in een kano, die met een stralende glimlach naar mij, op de oever, zwaait.

Op de allerlaatste bladzijde zie ik de foto waar het allemaal mee begonnen is.

Ik haal hem uit het mapje en bekijk de gezichten van drie pubers in een gele boot. Vanaf het moment dat ik hem had genomen, heb ik in elke foto een vergelijkbare perfectie nagestreefd. De emotie. De beweging. Het gevoel van tijdloosheid. Ik had de hele zomer geoefend, en deze foto heb ik op een van mijn laatste dagen aan het meer genomen. Ik kan nog steeds niet geloven dat ik ze zo goed heb weten vast te leggen. Zelfs nu kan ik de benzine nog ruiken en hun lach over het water horen schallen.

De oudste jongen staat aan het roer en de jongste kijkt naar het meisje, dat met haar gezicht in de wind glimlacht. Het licht is echt prachtig, maar niet omdat ik dat naar mijn hand heb weten te zetten. De foto heeft iets naïefs, iets ongeunstelds. Het is jaren geleden dat ik hem voor het laatst heb gezien, maar om de een of andere reden voel ik me nog steeds intens verbonden met deze drie, bewaard gebleven in een eindeloze zomer.

De foto is het eerste hoofdstuk van mijn wordingsgeschiedenis, het begin van mijn liefdesrelatie met de fotografie. Hij heeft mij de weg gewezen naar hoe ik degene moest worden die ik nu ben.

Ik blader terug naar de foto van Nan in de kano met haar oogverblindende glimlach, en dan begint zich voorzichtig een idee te

vormen. Een manier om Nans somberheid te verdrijven en haar de deur uit te krijgen. Een andere omgeving. Frisse lucht. Eindeloze luchten. Glinsterend water.

Nog een keer naar het meer.

Terug naar Barry's Bay.

3

Woensdag 18 juni

Ik vind het nummer van John Kalinski in Nans adresboekje. Ik heb John sinds de begrafenis van zijn vrouw, meer dan tien jaar geleden, niet meer gezien, maar ik herinner me Joyce en hem nog heel goed. Ze waren onlosmakelijk verbonden met het leven van mijn grootouders.

John is zo te merken blij om iets van me te horen. 'Blijf vooral de hele zomer, als je daar zin in hebt,' zegt hij als ik vraag of ik het huisje voor een paar weken kan huren. Hij vertelt dat hij al een jaar met het plan rondloopt om het te verkopen – het staat leeg.

Het aanbod overvalt me – zowel door Johns onverwachte gulheid als door hoe aantrekkelijk het klinkt om mijn leven twee maanden lang te laten voor wat het is.

Als ik Nan 's middags bij de thee over dit gesprek vertel, reageert ze niet zo verheugd als ik had verwacht. Ze doet er juist een hele tijd het zwijgen toe. 'John heeft me verzekerd dat hij het prima vindt,' zeg ik. 'Hij kan zelf niet meer naar het huisje toe. Hij vindt het prettiger als er iemand is.'

En dan glimlacht ze – dan glimlacht ze écht. Voor het eerst sinds haar heupoperatie.